

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická katedra pedagogiky

Základy hodnocení a reflexe výuky

Oborová skupina: Technická výchova
Hospitované předměty: Fyzika
Masarykovo gymnázium Plzeň

Jméno a příjmení studenta: Jan Kaňka

Obor: Přírodovědná studia (Technická výchova)

Ročník studia: první

Dokumentační záznam výuky dle metodiky 3A

Škola: Masarykovo gymnázium Plzeň

Předmět: Fyzika

Ročník (třída): sekunda

Jméno učitele: RNDr. Miroslav Randa Ph.D.

A) Anotace

Cílem hodiny je opakování tématu rovnoměrný pohyb a učení se novému učivu nerovnoměrný pohyb.

Na úplném začátku hodiny, přišel vyučující do hodiny a pozdravil se s žáky. Po udělení pokynu si žáci tiše sedli na své místo, ale dvě žáčky byly požádány, aby si přesedly z první lavice do třetí lavice.

Vyučující začal hodinu rozdáváním opravených písemných testů z poslední hodiny. Během rozdávání vysvětloval za pochodu správné odpovědi a případně vysvětlit, jak a proč ohodnotil konkrétní test. Písemný test na probranou látku byl napsán na stejné téma jako předchozí test, ale vyučující žákovi započtl lepší známku do hodnocení. Po rozdání testů si žáci sami zapsali známky do žákovské knížky a učitel je postupně obešel a podepsal se do žákovské knížky.

Po rozdání písemných testů se vyučující zeptal, kdo si chce dobrovolně opravit známku z písemného testu. Přihlásil se žák Artem, a tak byl vyznán před tabulí a byl zkoušen na rovnoměrný přímočarý pohyb. Artem byl zkoušen zhruba pět minut, zkoušející mu zadal vždy jednoduchou a výstižnou otázku, na kterou měl dostatek času, aby si ji promyslel a správně odpověděl. Zkoušení proběhlo rychle, byly položeny asi čtyři otázky, které byly značně zodpovězeny a jako poslední otázka byla, jestli dokáže vymyslet vzorec pro výpočet dráhy. Po krátkém přemýšlení se Artemovi povedlo vzorec vymyslet, i když konstanty označil velkými písmeny. Učitel udělil slovně Artemovi známku. Během zkoušení se žáci aktivně hlásili, aby dostali případně možnost správně odpovědět za Artema. K dalšímu zkoušení byla vyvolána žáčka. S těžkostí se zvedla ze židle s vražedným pohledem a směřovala před tabulí. Žáčka se zkoušením nepočítala a nebyla tedy připravena. Po hodině jsme se dozvěděli, že ten samý den byla zkoušena z němčiny, které se nepovedlo, a tak byla nešťastná. Vyučující zkoušení odpustil, ale příští hodinu se musí nechat sama dobrovolně vyzkoušet. Pan učitel začal s probíráním nerovnoměrného pohybu. Aby žáci lépe pochopili vzorec pro rychlost nebo vzdálenost, ukázali si to na výpočtu obsahu obdélníku, kdy A si zvolili jako čas a B jako rychlost, takže obsah obdélníku se rovná ujeté vzdálenosti (dráhy). Ještě, než ukázal tento postup, tak se zeptal, jaký je vzorec pro obsah čtverce. Tímto žákům osvěžil v paměti vzorec a došlo k mezipředmětové vazbě. Během výuky byli žáci zapojováni do výuky otázkami od vyučujícího a bylo jim diktováno co si mají zapsat do sešitu. Během výuky došlo i k mezipředmětové interakci. Během výpočtu, kolik kilometrů ujede automobil

rychlostí 50 km/h, byla položena otázka, kde se takovou rychlostí může jet.

Ke konci hodiny už bylo znát, že se blíží konec hodiny a čas oběda, a tak se žáci pomalu začali balit věci a nedávali pozor.

B) Analytická část

Již při vstupu do třídy na mně zapůsobilo prostředí celé třídy. Třída byla čistě uklizená, tabule smazaná, na zdech byly pověšené plakáty s druhy typů biomu a výrobky vyrobeny žáky zřejmě během výtvarné výchovy. Třída byla krásně osvětlena, klasicky umístěná třída, tak aby byla okna na levé stěně při pohledu na tabuli, zde platilo. Třída byla vybavena několika zářivkami, které doplňovali přirozené světlo. Ve vybavení třídy jsme mohli najít mapy, různé druhy učebnic i dataprojektor. Jako jedinou nevýhodou ve třídě jsem našel, že na konci třídy jsou dveře do kabinetu. Během hodiny prošli 2 vyučující, tento aspekt může narušovat výuku. Zasedací pořádek byl klasický, lavice po dvou a tři oddělení. Někteří žáci měli aktovky pověšené na háčkách u lavice, některým se aktovka (batoh) válel uprostřed uličky na podlaze, není to úplně vhodné během případného požárního poplachu.

Zkoušení Artema bylo rychlé, jednoduše položené otázky, a hlavně dostatek času na promyšlení odpovědi. Artem nebyl pod časovým nátlakem, a to přispělo k výborné známce. Během zkoušení udržoval zkoušející oční kontakt, jak s Artemem, tak i se zbytkem třídy. Myslím si, že to je správně, aby byli žáci stále v pozoru a nenarušovali chod hodiny. Žáci neměli během zkoušení zadaný úkol nebo aktivitu, a tak mohli zkoušení sledovat a dávat pozor na otázky nebo se přiučit novým věcem. Když Artem rozmyšlel nad odpovědí, hned bylo několik rukou nahoře, které se hlásily ke správné odpovědi. Nejvíce mě překvapilo, odpuštění zkoušení před tabulí žačky, která neměla úplně šťastný den a vyučující k tomu přihlédl. Domnívám se, že si je vědom, co by to s dětskou psychikou mohlo udělat a následně jaký by to mohlo mít dopad u rodičů.

Při výkladu, jsem viděl, jednoduchou pomůcku, jak se naučit vzorec ujeté dráhy, pomocí vzorečku na obsah obdélníku. Je zde vidět, několika letá zkušenost pedagoga, jak dětem najít i jinou cestu ke správnému řešení nebo k pochopení nové látky.

V hodině byla vidět především práce jednotlivců. Během vysvětlování a malování na tabuli učitelem, žáci počítali zadaný příklad na tabuli. Velkým přínosem vidím i mezipředmětové vztahy matematika-fyzika-dopravní výchova. Byl demonstrován asi nejjednodušší pokus na ukázkou přímočarého pohybu – upuštěním křídly na zem. A jako realistická představa byla popsána kokosovým ořechem, padající z palmy.

C) Alterační část

Navštívená hodina fyziky pana Randy se mi velice líbila. Pokud bych učil úplně stejně, byl bych moc spokojený. V hodině jsem neviděl žádné velké chyby, které bych chtěl vytknout. Možná jednu věc bych udělal opačně. Rozdání písemek na konci hodiny, ale když to byly písemky, které obsahovaly právě probírané téma, bylo to vhodné, protože si žáci během rozdávání připomněli základy učiva. Na závěr hodiny bych vložil nějakou rychlou aktivitu na uvolnění. Chápu, že to byla poslední hodina a stát frontu na oběd se nikomu nechce. Je škoda, že nebyl využit dataprojektor.